

Kommunstyrelsen
Åsa Olsen
HR-chef

Kommunstyrelsen

Remissvar på regeringens förslag till utökade registerkontroller vid anställning i kommun

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i promemorian. I promemorian lämnas även alternativa författningsförslag. I remissen ligger att regeringen önskar få synpunkter på **samtliga förslag** och **bedömningar** i promemorian.

Nedan har kommunen därför listat samtliga förslag och bedömningar med kommentarer efter varje. Kommunen är i de allra flesta fall positiv till lagförslagen och de förslag till förändringar i lagar som presenterats, vi välkomnar denna väl övervägda möjlighet till utökade registerkontroller.

6 Allmänna överväganden

6.2 Kommunerna behöver möjlighet att i fler fall kunna kontrollera mot register i samband med anställning

Bedömning: *Det finns behov av lagstöd för att kommuner ska få del av belastningsuppgifter vid arbete med äldre och personer med funktionsnedsättning samt vid arbete som påtagligt kan skada kommunernas verksamhet. De registerutdrag som redan idag kan begäras ut med stöd av lagen om registerkontroll av personal som utför vissa insatser åt barn med funktionshinder och lagen om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn, bör utvidgas med hänsyn till samhällsutvecklingen och nytillkommen kriminalisering av vissa gärningar.*

Salems kommuns bedömning: Kommunen delar bedömningen.

6.3 Det bör inte införas ett förbud för arbetsgivare att begära att få del av registerutdrag utan specifikt lagstöd

Bedömning: *Det finns inte anledning att här överväga ett förslag om att de utökade möjligheterna för kommunala arbetsgivare att få del av uppgifter ur belastningsregistret ska kombineras med ett generellt förbud för en arbetsgivare att begära att en arbetssökande uppvisar eller överlämnar ett registerutdrag utan specifikt stöd i lag.*

Salems kommuns bedömning: Kommunen delar bedömningen.

7 Registerkontroll vid arbete med äldre och personer med funktionsnedsättning

7.2 Det bör införas en möjlighet till registerkontroll och den kontrollen bör vara fakultativ

Förslag: Kommunerna ska ges författningsstöd för att kunna genomföra registerkontroller vid arbete med äldre och personer med funktionsnedsättning. Kontrollen ska vara fakultativ. Lagen ska benämnas lag om registerkontroll av personal som utför vissa insatser i hemmet åt äldre personer eller personer med funktionsnedsättning.

Salems kommuns bedömning: Kommunen ställer sig positiv till förslaget i sin helhet.

7.3 Vilka verksamheter och vilken typ av personal som bör omfattas

Förslag: Den nya lagen ska innehålla bestämmelser om registerkontroll av den som erbjuds anställning eller på annan liknande grund erbjuds eller tilldelas uppgifter för att utföra vissa insatser i hemmet åt äldre personer eller personer med funktionsnedsättning enligt 4 kap. 1 §, 5 kap. 5 § andra eller tredje stycket eller 7 § tredje stycket socialtjänstlagen, 9 § lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, eller 12 kap. hälso- och sjukvårdslagen. Den som bedriver sådan verksamhet ska få begära att ett registerutdrag visas upp av den som erbjuds anställning eller den som erbjuds eller tilldelas uppgifter genom uppdrag, praktiktjänstgöring eller anställning hos någon som ingått avtal med den som bedriver verksamheten. Om det i lagen om registerkontroll av personal som utför vissa insatser åt barn med funktionshinder finns bestämmelser om registerkontroll inom verksamhet som omfattas av denna lag, ska de bestämmelserna tillämpas i stället för bestämmelserna i denna lag.

Salems kommuns bedömning: Kommunen ställer sig positiv till förslaget i sin helhet.

Bedömning: Det ligger utanför direktiven för denna utredning att överväga om insatser som regionen är ansvarig för i enlighet med 8 kap. hälso- och sjukvårdslagen ska omfattas. Frågan bör dock beaktas i den fortsatta beredningen.

Salems kommuns bedömning: Kommunen delar bedömningen.

7.4 Personlig assistans som den enskilde beviljats ekonomiskt stöd för

Förslag: Den som är assistansberättigad och erbjuder någon en anställning som personlig assistent ska också få begära att han eller hon visar upp ett registerutdrag. En hänvisning till den nya lagen ska införas i 51 kap. 2 § socialförsäkringsbalken.

Salems kommuns bedömning: Kommunen ställer sig positiv till förslaget i sin helhet.

7.5 Den arbetssökande ska visa upp ett utdrag som inte bör vara äldre än sex månader och arbets- och uppdragsgivare får endast dokumentera att utdraget har uppvisats

***Förslag:** Den enskilde ska visa upp ett registerutdrag på vård- och omsorgsverksamhetens begäran. En enskild ska därför ha rätt att få ett sådant begränsat utdrag om sig själv. Arbets- och uppdragsgivare ska inte få dokumentera en kontroll av ett registerutdrag på något annat sätt än genom en anteckning om att utdraget har visats upp. Arbets- eller uppdragsgivaren kan begära av den arbetssökande att utdraget inte ska vara äldre än sex månader.*

Salems kommuns bedömning: Kommunen ställer sig positiv till förslaget i sin helhet.

7.6 Vilka uppgifter som ska omfattas av kontrollen mot belastningsregistret

***Förslag:** Det begränsade registerutdraget ska innehålla uppgifter om brott mot 3 kap. 1, 2, 5,6 §§, 4 kap. 1, 2, 4 och 5 §§, 6 kap. 1–6 §§, 8 kap. 1, 4–6 §§, 9 kap. 1 och 3 §§, 16 kap. 8 § brottsbalken, narkotikastrafflagen, lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor och 9 kap. 1–1 a §§ vapenlagen. Försök, förberedelse, stämpling, medverkan och underlåtelsen att avslöja eller förhindra brott till de i brottskatalogen angivna brotten ska framgå vid kontroll mot belastningsregistret. Vad gäller alla angivna brottstyper ska dessa ha lett till någon annan påföljd än böter. Registerutdraget ska också innehålla uppgifter om något annat brott, om påföljden även avser det brottet.*

Salems kommuns bedömning: Kommunen ställer sig positiv till förslaget i sin helhet.

7.7 Brottsmisstankar för vilka åtal väckts ska ingå i registerkontrollen

***Förslag:** En registerkontroll ska omfatta uppgifter ur misstankeregistret för vilka åtal har väckts. Utdraget ur misstankeregistret ska innehålla uppgifter om åtal som väckts avseende samma brott som framgår av ett registerutdrag ur belastningsregistret enligt denna lag. Den som begär att ett utdrag ur misstankeregistret visas upp bör kräva att utdraget inte är äldre än sex månader. Kontrollen får inte dokumenteras på något annat sätt än genom en anteckning om att utdraget har visats upp.*

Salems kommuns bedömning: Kommunen ställer sig positiv till förslaget i sin helhet.

7.8 Sekretess och tystnadsplikt

Bedömning: I likhet med vad som gäller i fråga om sekretess i ärenden om anställning inom andra områden, bör det inte införas bestämmelser om sekretess för uppgifter ur belastningsregistret eller misstankeregistret i ärenden om anställning för arbete med äldre eller personer med funktionsnedsättning. Inte heller bör det införas bestämmelser om tystnadsplikt.

Salems kommuns bedömning: Kommunen delar bedömningen.

7.9 Konsekvenser för den personliga integriteten

Intrånget i den personliga integriteten är proportionerligt

Bedömning: Intresset av att värna äldre och personer med funktionsnedsättning väger, tillsammans med utformningen av registerkontrollen, över intresset av skydd för den personliga integriteten hos den som erbjuds arbete.

Salems kommuns bedömning: Kommunen delar bedömningen.

Behandlingen av personuppgifter är förenlig med EU:s dataskyddsförordning

Bedömning: Den föreslagna registerkontrollen är förenlig med dataskyddsregleringen.

Salems kommuns bedömning: Kommunen delar bedömningen.

8 Utökade uppgifter vid registerkontroll inför arbete med barn

8.4 Ytterligare uppgifter ska omfattas av kontrollen mot belastningsregistret

Förslag: Registerutdrag med stöd av lagen om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn och lagen om registerkontroll av personal som utför vissa insatser åt barn med funktionshinder ska även innehålla uppgifter om följande brott – grovt barnfridsbrott (4 kap. 3 § andra stycket brottsbalken), – sabotage mot blåljusverksamhet (13 kap. 5 c § brottsbalken), – involverande av en underårig i brottslighet (16 kap. 5 a § brottsbalken), – brott mot narkotikastrafflagen, – brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor, – brott mot 9 kap. 1–1 a §§ vapenlagen, och – brott mot terroristbrottslagen eller motsvarande äldre lag.

Salems kommuns bedömning: Kommunen ställer sig positiv till förslaget i sin helhet.

8.5 Skärpt aktualitet

Förslag: Utdragen ska inte vara äldre än sex månader när de visas upp.

Salems kommuns bedömning: Kommunen ställer sig positiv till förslaget i sin helhet.

8.6 Brottsmisstankar för vilka åtal väckts ska ingå i registerkontrollen

Förslag: En registerkontroll ska omfatta uppgifter ur misstankeregistret för brott där åtal har väckts. Utdraget ur misstankeregistret ska innehålla uppgifter om åtal som väckts avseende samma brott som framgår av ett registerutdrag ur belastningsregistret. Utdragen får inte vara äldre än sex månader.

Salems kommuns bedömning: Kommunen ställer sig positiv till förslaget i sin helhet.

8.7 Konsekvenser för den personliga integriteten

Bedömning: Intresset av att värna barn och unga väger över intresset av skydd för den personliga integriteten hos den enskilde som ska kontrolleras avseende de ytterligare uppgifter som föreslås få kontrolleras. Förslaget bedöms förenligt med EU:s dataskyddsförordning.

Salems kommuns bedömning: Kommunen delar bedömningen.

9 Registerkontroll i syfte att upprätthålla ett verksamhetsskydd

9.2 Det bör införas en möjlighet till registerkontroll

Bedömning: I syfte att upprätthålla ett skydd för verksamheten bör det införas en möjlighet till registerkontroll vid anställning som medför arbetsuppgifter varigenom kommuner kan utsättas för otillåten och otillbörlig påverkan. Det utesluter inte att även andra åtgärder krävs. Regleringen ska tas in i en ny lag.

Salems kommuns bedömning: Kommunen delar bedömningen.

9.3 Det skyddsvärda området

Förslag: Registerkontroll får genomföras vid anställning till en befattning som är kritisk för kommunens förmåga att utföra sitt uppdrag. Vid bedömningen av om en befattning är kritisk ska särskilt beaktas att befattningen utgör en sådan funktion eller medför sådana befogenheter som kan orsaka en skada för kommunen som är betydande. Rätt att besluta om registerkontroller har såväl kommuner som kommunala bolag, stiftelser eller föreningar.

Salems kommuns bedömning: Kommunen ställer sig positiv till förslaget i sin helhet.

9.4 Säkerhetsskyddslagen och vissa andra författningar har företräde

Förslag: Om det i säkerhetsskyddslagen eller andra författningar finns bestämmelser om registerkontroll inom verksamhet som omfattas av den lag som föreslås här, ska de bestämmelserna tillämpas.

Salems kommuns bedömning: Kommunen ställer sig positiv till förslaget i sin helhet.

9.5 Ska kommunerna vara tvingade att göra registerkontroller?

Förslag: Registerkontroller är ett verktyg för att upprätthålla verksamhetsskyddet men inte det enda. Det behövs därför inte att kontrollen är obligatorisk på så sätt att kommunerna är tvingade att genomföra registerkontroller vid anställning till de befattningar som omfattas av lagen. Det minskar också integritetsintrånget för enskilda.

Salems kommuns bedömning: Kommunen ställer sig positiv till förslaget i sin helhet.

9.6 Personkrets som kan registerkontrolleras med stöd av denna lag

Förslag: De befattningar som omfattas av lagen är sådana som innebär en anställning i kommunen. Förtroendevalda, oavsett om de är heltidsarvoderade, omfattas inte av lagen.

Salems kommuns bedömning: Kommunen ställer sig positiv till förslaget i sin helhet.

9.7 Registerkontrollen ska göras i slutskedet av rekryteringsprocessen

Förslag: En ansökan om registerkontroll får göras endast om den som ansökan gäller kan antas komma att anställas.

Salems kommuns bedömning: Kommunen ställer sig positiv till förslaget i sin helhet.

9.8 Vilka register som ska kontrolleras

Förslag: Med registerkontroll avses i detta sammanhang att uppgifter hämtas från ett register som omfattas av lagen om belastningsregister eller lagen om misstankeregister samt att sådana uppgifter som behandlas hos Säkerhetspolisen med stöd av lagen om polisens behandling av personuppgifter inom brottsdatalagens område eller lagen om Säkerhetspolisens behandling av personuppgifter hämtas. Det motsvarar den kontroll som gäller vid en befattning i klass 3 enligt säkerhetsskyddslagen.

Salems kommuns bedömning: Kommunen ställer sig positiv till förslaget i sin helhet.

9.9 Samtycke till registerkontrollen från den som ska kontrolleras

Förslag: Registerkontroll får göras endast om den som kontrollen gäller har lämnat sitt samtycke. Kommunen, eller det kommunala bolag, stiftelse eller förening, som beslutar om att registerkontroll ska genomföras, ansvarar för att samtycke inhämtas.

Salems kommuns bedömning: Kommunen ställer sig positiv till förslaget i sin helhet.

9.10 Syftet med registerkontrollen

Förslag: Kontrollen syftar till att klarlägga om en person kan antas vara lojal mot de intressen som skyddas i den föreslagna lagen samt iakttä saktighet och opartiskhet i sin anställning.

Salems kommuns bedömning: Kommunen ställer sig positiv till förslaget i sin helhet.

9.11 Utgångspunkter för hur processen för registerkontrollen ska gå till

Bedömning: Uppgifter som framkommer vid en registerkontroll bör endast få lämnas ut efter en prövning av uppgifternas relevans. Kommuner bör inte ges direktåtkomst till de aktuella registerna. Det vore inte heller ändamålsenligt att skapa ett särskilt begränsat utdrag som den enskilde har rätt att på begäran få ut för att visa upp för arbetsgivaren, utifrån att den ordningen inte lämpar sig för den typ av registerkontroll som ett verksamhetsskydd kräver.

Salems kommuns bedömning: Kommunen delar bedömningen.

9.12 Säkerhetspolisen ska utföra registerkontrollen

Förslag: Säkerhetspolisen ska utföra registerkontrollen efter ansökan från den som beslutar om registerkontroll.

Salems kommuns bedömning: Kommunen är i stora delar positivt inställd till förslaget. Det är dock redan idag ett problem med handläggningstiden av registerkontroller vid Säkerhetspolisen. Idag är handläggningstiden cirka 3 veckor, ska kontroll utföras som sista del i en rekryteringsprocess behöver det säkerställas att Säpo får mer resurser för att utföra kontrollerna. Konsekvensen kan annars bli en fördröjning i rekryteringsprocessen som kan orsaka problem med kompetensförsörjningen inom kommuner, kommunala bolag, stiftelser eller föreningar.

9.13 Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden ska göra en relevansbedömning inför utlämnande av uppgifter

Förslag: Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden och dess Registerkontrolldelegation är bäst lämpad att göra en s.k. relevansprövning och att besluta om uppgifter som kommit fram vid en registerkontroll ska lämnas ut till den som begärt registerkontrollen. Säkerhetspolisen ska därför underställa Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden frågan om huruvida framkomna uppgifter ska lämnas ut.

Salems kommuns bedömning: Kommunen ställer sig positiv till förslaget i sin helhet.

9.14 Mer om hanteringen

Förslag: En uppgift som har kommit fram vid en registerkontroll får lämnas ut endast om uppgiften kan antas ha betydelse för syftet med registerkontrollen. Om det vid registerkontrollen kommer fram en uppgift som kan antas vara av betydelse för syftet med registerkontrollen ska Säkerhetspolisen, efter att ha hört Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden, ge den som uppgiften gäller tillfälle att yttra sig. Detta gäller dock inte om uppgiften omfattas av sekretess i förhållande till den enskilde enligt någon annan bestämmelse i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) än 35 kap. 3 §. Även om uppgiften omfattas av sådan sekretess ska den som uppgiften gäller ges tillfälle att yttra sig innan uppgiften lämnas ut, om hans eller hennes intresse av att få yttra sig skäligen bör ha företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda. En uppgift som efter beslut av Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden ska lämnas ut till den som beslutat om registerkontroll får inte åtföljas av något annat yttrande än en förtydligande kommentar till uppgiften. Det får inte framgå av svaret på en ansökan om registerkontroll att det finns någon uppgift om den kontrollerade som inte lämnas ut.

Salems kommuns bedömning: Kommunen ställer sig positiv till förslaget i sin helhet.

9.15 Vad kommunen ska göra med uppgifterna

Förslag: Uppgifterna som lämnas ut utgör underlag vid bedömningen av den arbetssökandes lämplighet för den aktuella anställningen. Den som beslutar om anställning avgör självständigt om personen ska anställas.

Salems kommuns bedömning: Kommunen ställer sig positiv till förslaget i sin helhet.

9.16 Återlämnande av handlingar

Förslag: Sedan ett beslut har fattats med anledning av en registerkontroll ska de handlingar som överlämnats snarast återställas till den överlämnande myndigheten, om inte den har beslutat något annat.

Salems kommuns bedömning: Kommunen ställer sig positiv till förslaget i sin helhet.

9.17 Sekretess och tystnadsplikt

Förslag: De uppgifter som framkommer vid en registerkontroll bör omfattas av samma sekretesskydd som gäller vid säkerhetsprövning enligt säkerhetsskyddslagen. Det innebär att sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga och ekonomiska förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till honom eller henne lider skada eller men och uppgiften förekommer i angelägenhet som avser registerkontroll enligt lagen om registerkontroll vid anställningar till kritiska befattningar i kommuner. För kommunala bolag, stiftelser och föreningar, som inte tillämpar offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), föreskrivs en tystnadsplikt.

Salems kommuns bedömning: Kommunen ställer sig positiv till förslaget i sin helhet.

Bedömning: Den föreslagna sekretessen bör inte ges företräde framför meddelarfriheten.

Salems kommuns bedömning: Kommunen delar bedömningen.

9.18 Konsekvenser för den personliga integriteten

Intrånget i den personliga integriteten är proportionerligt

Bedömning: Intresset av att värna kommunernas verksamhet, tillsammans med vissa garantier som minskar integritetsintrånget, väger över intresset av skydd för den personliga integriteten hos den som kan antas erbjudas en anställning till en befattning som är kritisk för en kommuns förmåga att utföra sitt uppdrag.

Salems kommuns bedömning: Kommunen delar bedömningen.

Behandlingen av personuppgifter är förenlig med EU:s dataskyddsförordning

Bedömning: Förslaget är förenlig med dataskyddsregleringen.

Salems kommuns bedömning: Kommunen delar bedömningen.

10 Övervägande angående registerkontroller under pågående anställning

10.4 Något förslag om löpande eller uppföljande kontroller läggs inte fram

Bedömning: Med anledning av att intrånget i enskildas integritet inte kan motiveras, bör det inte införas en reglering som ger kommunala arbetsgivare rätt att regelmässigt göra förnyade eller löpande registerkontroller under pågående anställning vid arbete med barn eller vid insatser i hemmet åt äldre och personer med funktionsnedsättning. Inte heller anser utredningen att det finns anledning att föregripa det arbete som pågår med att

överväga möjligheter enligt säkerhetskyddslagen att överklaga ett säkerhetsprövningsbeslut, för att här lägga fram ett förslag som inbegriper löpande eller uppföljande registerkontroller vid den registerkontroll som föreslås få göras inför anställning i syfte att upprätthålla ett verksamhetsskydd. Någon generell möjlighet för kommuner att göra uppföljande eller löpande registerkontroller saknas det förutsättningar för att införa med hänsyn till det rättsliga skyddet för den personliga integriteten.

Salems kommuns bedömning: Kommunen delar delvis bedömningen. När det framkommer tydliga indikationer på att brott kan ha begåtts eller åtal väckts under anställningen bör kommunen ha möjlighet att begära ut en förnyad registerkontroll. När det framkommer en tydlig koppling mellan brott och arbetsuppgifter är det viktigt att vi som arbetsgivare kan agera skyndsamt för att skydda våra medborgare som är det yttersta syftet med denna typ av lag.

11 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

11.1 Registerkontroll vid arbete med äldre och personer med funktionsnedsättning

***Förslag:** Lag- och förordningsbestämmelserna bör träda i kraft den 1 juni 2025. Lagen ska tillämpas första gången på den som erbjuds anställning eller tilldelas uppgifter som omfattas av lagen efter att lagen har trätt i kraft.*

Salems kommuns bedömning: Kommunen ställer sig positiv till förslaget i sin helhet.

11.2 Utökade uppgifter vid registerkontroll inför arbete med barn

***Förslag:** Lag- och förordningsbestämmelserna bör träda i kraft den 1 juni 2025.*

Salems kommuns bedömning: Kommunen ställer sig positiv till förslaget i sin helhet.

***Bedömning:** Det bör inte tas in några övergångsbestämmelser.*

Salems kommuns bedömning: Kommunen delar bedömningen.

11.3 Registerkontroll vid anställningar till kritiska befattningar i kommuner

***Förslag:** Lag- och förordningsbestämmelserna bör träda i kraft den 1 juni 2025. Lagen tillämpas första gången på den som erbjuds anställning eller tilldelas uppgifter som omfattas av denna lag efter att lagen har trätt i kraft.*

Salems kommuns bedömning: Kommunen ställer sig positiv till förslaget i sin helhet.

